

## Promocja książki Magdaleny Zowczak "Religijność na pograniczach"

### Promocja książki Magdaleny Zowczak Religijność na pograniczach. Eseje apokryficzne

**Data dodania:** 15-02-2017

**Kategorie:** Spotkanie

Przydatne informacje **Organizator:** IEiAK UW

**Link do strony wydarzenia:** [Facebook](#) [1]

**Miasto:** Warszawa

**Miejsce:** Pałac Tyszkiewiczów-Potockich, Krakowskie Przedmieście 32

**Data rozpoczęcia:** 03-03-2017

**Godzina:** 16:00

Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW  
oraz Wydawnictwo DiG serdecznie zapraszają  
na promocję książki **prof. Magdaleny Zowczak**

***Religijność na pograniczach. Eseje apokryficzne***

DiG, 2015

W spotkaniu wezmą udział: **prof. Urszula Augustyniak, dr Zbigniew Benedyktowicz, dr Michał  
Łuczewski, prof. Mikołaj Olszewski, dr Kamila Baraniecka-Olszewska** oraz autorka książki, a poprowadzi je  
**prof. Lech Mróz** [2].

**Więcej o książce:**

Magdalena Zowczak

## Religijność na pograniczach

Eseje apokryficzne



Książka zawiera eseje z zakresu antropologii religii, powstałe w kontekście badań etnograficznych. Interpretuje wybrane zjawiska kultury symbolicznej, a zwłaszcza religijności, obserwowane w ciągu dekady 2003-2013, w kontekście transformacji społecznej w Polsce. Są to zarazem zjawiska, które wydawały się autorce symptomatyczne dla Europy środkowo-wschodniej jako emanacje tutejszej, zmieniającej się tożsamości. Opis praktyk kulturowych i ich semantyk z dziejami, zgodnie z założeniem, że „wyobrażenia są faktami społecznymi”. W tekście monografii przewijają się stale dwa pojęcia: *apokryf* i *pogranicze*, które są głównymi tematami dwóch pierwszych esejów. Próba określenia relacji między antropologią a historią w badaniach polsko-ukraińskiego pogranicza stanowi zarazem wprowadzenie w praktykę badań etnograficznych, które dostarczyły tej monografii materiału źródłowego. Apokryfowi nadano szersze znaczenie niż to, które przyjęło się na gruncie filologii i teologii, uznając go za kulturową praktykę pogranicza — wyznaniowego, społecznego, etnicznego, językowego, a zatem również pogranicza tożsamości — w relacji do dyskursów dominujących. Sprecyzowanie relacji między praktykami apokryfu i pastiszu jest punktem wyjścia dla refleksji nad procesami transformacji kulturowej

Niektóre z esejów rozwijają w syntetycznej formie interpretację *biblii ludowej*, włączanej w kulturę rolniczą Europy środkowo-wschodniej, stanowiąc kontynuację monografii *Biblia ludowa. Interpretacje wstępów biblijnych w kulturze wsi* (2000). Należą tu eseje o zmieszaniu dwóch Przymierzy (Starego i Nowego Testamentu) w tradycji religijnej ludowego katolicyzmu oraz o kulturowych rolach świętego Piotra, Judasza i Lilit. Te dwie ostatnie postacie stały się ikonami kultury popularnej, a konfrontacja ich dawnych i nowych ról pozwala śledzić zmiany kulturowe, jakie dokonują się w procesie transformacji, w konkretnych kontekstach politycznych. Niemniej radykalne zmiany w dyskursach o kulturze przedstawia esej poświęcony wybranym przykładom interpretacji kultu maryjnego w polskiej etnologii i antropologii kulturowej. Doniosłe wydarzenie religijne tej dekady, śmierć Jana Pawła II, jest tematem eseju poświęconego poszukiwaniom współczesnych środków ekspresji doświadczenia religijnego. Aspekt rytualny kultury religijnej w jego tradycyjnej postaci przedstawia studium ofiary, praktykowanej do dziś przez niektóre środowiska bułgarskich i macedońskich chrześcijan w postaci krwawego Kurbanu. Ostatni esej podsumowuje relacje między kulturą ludową a popularną; uwzględnia stan współczesnej religijności „kościelnej” oraz jej pogranicza i skupia się na pamięci i praktykach upamiętniania kultury żydowskiej jako decydujących w konstruowaniu współczesnej tożsamości *hominis religiosi*, symptomatycznych dla stosunku wobec Innego.

### Na skróty

- [Dyżurny](#)
- [Katalog biblioteki](#)

[Strona wydawnictwa](#) [3]

**Adres URL źródła:** <https://www.etnologia.uw.edu.pl/wokol-etnologii/promocja-ksiazki-magdaleny-zowczak-religijnosc-na-pograniczach>

#### **Odniesienia**

[1] <https://www.facebook.com/events/1917291475166484/>

[2] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/en/instytut/ludzie/pracownicy/lech-mroz>

[3] <http://www.dig.pl/index.php?s=karta&id=1160>